

باسکەمەلەيەك لەنيۆ زەرياي شيعري مەولەويدا

مەحمود زامدار

جيهانی شيعر ، ئەو جيهانه سامناکو جوانو بەر بلکۆو پر لە سيجرو رەنگو لاره سيبەرانهيه ، که کم کهس هەيه ، مەگەر شاعيري هونەر مەندو ليها توو نەبيست ، تيبی بگات و لتي وردبیتەوه و پەردە شاردراوه کانی سەرەنداز بکاتەوه ، بەو واتايەي که شيعري شيعر ! شەپۆلي بەهاړنی ئەو سەوزە خەون و کۆنە ژانەو هەو کردوانەيه که (شویتنکات) ی تیدا نوقمەسار ئەبیت و گەردوونی تیا ئەبێ بە يە کپارچەو (خود) ی زیندووی تیدا ئەدرەوشیتەوه ! تەنيا مرۆڤي هۆشمەندرو بەرچاو رووناکو ميشک پەنماو شاعیر - شاعيري هونەر مەند - ئەزانێ ، ئەو يە کپارچەبي و ژانە دل و ژانە سۆزو شەوسۆو ژانی هەلچوونانە چي بەو چۆن پەيا ئەبیت و ئەرسکی و رووئەدات و دانەرۆي . . . که رووش ئەدات چۆن ئەتەقیتەوه و چۆنیش گرنه گری و ئەبێ بە سەمەندەرو گرنه گری و دانەر کیتەوه و دانەر کچی و گرنه گریتەوه و ئەکەویتەوه . . . !

شاعیریش بەقەد ئەوهی هونەر مەندیکی رەهايه و ئەوەندەي بە چاویکی قوولی سۆفیانەي تیکرایي بەوه ، خەيالەکانی بر ئەکات ، ئەوەندەيش رەخنە لە ژبان و بوون و گەردوون و میژوو ئەگریست . . . ئەوەندەيش بەدوای خولقاندنی جيهانیکی شیرین و بچووهی و پر لە نارام داوڤانی و مینەر پینگاف ئەهاوێژی .

(گوران) ی کوردو نهمریش یه کیتکه لهو هونه رهمه نده دلفراوان و به چیتزو دهمارو ماسوولکه موتوربه کراوانه ، که به گیانیتکی ره خنه گرانه - ره خنه به مانا فراوانه که ی ! مامه که له گهل شیعر ده کات .

نهم که له شاعیره هه روا به پیت و باریکی ، به ختو خورایی - به خشکه خشک نه بوه به شاعیر ، تنیا به هره یه کی رووت و چلکن و ژه ننگرتووی بن پیتز - دوور له به هره ی گوران - نه یکردوو به شاعیر ، یق و کینه نه یکردوو به شاعیر ، راوه راوی گومی پیس و ده عوهت و ده عوه تکاری و ئیمه ئیمه و ئیوه ئیوه و عه شیره تگه ری و ناوچه گه ری و گیر فاتگه ری نه یکردوو به شاعیر ، تنیا ناوبانگ و روژنامه و کورو ئیتزگه و ته له فزیون نه یکردوو به شاعیر . . چونکه (گوران) له شانزه پشتی داپیران و باپیرانیوه هه به (شاعیری) و هه به ناسکی و هه به دلگه وره بی خولقاوه و گری مه شخه لی نوقلانه مه زنه که له ناوله پی بی مننه تی توندو سرکی نه مدا که وتوت ته له ره . . گورانی موعاده له ی قورس ، گورانی ره سه نایه تی و هاوچه رختی ، گورانی که له پووری ره سه ن و گورانی وریا و نیچره وانی جوانی و گورانی روژنبرو هاوچه رختی راسته قینه ، گورانی خانی و نالی و مهوله وی و مه حوی و با روژن و کیتس و شیللی و ئوسکار و ایلد ، ته جره به و نه زموونیتکی گه رمی لایه نیتکی که ی نهم مروقه سه و داسه رو به هره مه ندو موزده به رو سه لیه داره یه . گورانی ماموستا و را به رو دلفراوان و مروقه ! . . هه بویه شه نهم که له شاعیره نهم ره به م شیه سه رنجرا کیشه له نه خشه ی شیعی کوردیدا له گهل نه مراندا ، جیتی خوی کردوو ته وه ! . هه رچه نده ییش لیبی بدویی هه که مه و هه پیتویستی به قوول بوونه وه هه یه !

هه بویه ش بوو له م دیداره پلک و بیتگه رده ی که له شاعیری سروشت و خودو گیان و جوانی (مهوله ی) ی نه مردا ، نهم تیکسته فه راموشکراوه ی

(گوران) ی دکناسکم هه لَبژاردو وازم له بابه تی تر هیتا ، چونکه
 بهر هه های ئه م دیاردهیه - شیعری رووت و ملهن - له م تیکسته دا خوی
 ره پیش ته کات و نه نوینن ! رهنگی ژان و خه مه قووله سهر به شیعره کانی
 (گوران) ی شاعیر و ره خنه گرمان بۆ ره نگر یژ ته کات و له هه مان ئانو
 ساتیسا کالای جۆره (لیکدانه وه) یه کی ئیستاتیکی یانه ته کاته بالای
 شیعره وه ، له چ کات و سالتیکیش ته وه هه واله بایه خداره دراوه و بۆچی بش
 دراوه . دیاره ته و انزیکه ی چل سال بهر له م دیداره ی ته مرۆ به مه بهستی
 له (مهولهوی) گه یشتن و چونه نیو دنیای ئه م شاعیره بهرزده له پیتناوی
 دانانی بهردی بناغه ی لیکۆلینه وه یه کی شاعیرانه ی به پیتز بۆ ره خنه و
 لیکۆلینه وه ی شیعری نه مری کلاسیکی نه مری !

با له م تیکسته فه رامۆش کرا ودا ، به شینه یی بیر له دنیای گوران و
 ئینجا له جیهانه شیرینه که ی مهولهوی نه مری بکه ینه وه ، با بزاین شاعیری
 لیهاتوو چۆن له هاوه که که ی شاعیری لیهاتوو ئه دویت و به چ پیتوانه یه کی
 به ئینسافه وه ، به چ دلمه زنی و گه وردی به وه ، نه ک به رۆدی و بهر چاوتهنگی و
 به راسته و پرگالتیکی که چ و خواره وه ، له کلاسیک ته گات و ، به چ
 ترازوویه که ته یگیش . . ده ک خۆزیا (گوران) بمایه و خوی و چه ند
 هه فالتیکی به هره داری وه ک خوی ، ههر هه موو دیوانه به نر خه که ی
 (مهولهوی) ی نه مریان ، چامه به چامه ، دپیر به دپیر ، بۆمانیان
 هه کسه نگاندا یه . . چونکه به راستی (مهولهوی ناس) و (مهولهوی زان) و
 (مهولهوی دۆست) و (مهولهوی ئامیز) تابلایی له نیو رووپتوی ئه ده بی
 ئه مرۆی کوردیماندا که م و ده گمه نن .

جاری با به کارامه یی لایه ره کانی ههر سن ژماره ده گمه نه که ی
 روژنامه ی (ههولیر) هه لده ینه وه و به وردی ئه م سه رباس و ئه م هه و له
 به نر خه ی چل ساله ی گورانی له مه ر مه ولهوی را گو یزینه ئیره و به وردی بش

بیخوئینه وهو بهوردی یش وهلامی پرسیاره کان بدهینه وه . . با بزاین چل
سال بهر له مرۆ ، گوران بۆ دیاردهی شیعی (مونسه بهت) چیی وتوو وه
قامکی رهنگین و زهمینهی هۆش و بیرى شاعیرانه و هونرمه ندانهی خوئی
چۆن به کارهیناوه !

گوران نه لئی :

« شیعی مونسه بهت له ئه ده بی هه موو نه ته وه یه کا هه یه ، به لام
نهك بهو زۆری بهی كه له ئه ده بی ئیمه و گه له کانی دراوسیماننا بهرچا و
نه كه وئى » .

به لئی گهر بهوردی سهیری سههرتاپای ئه ده بی خویمان و ئه ده بی
روژه لاتى و به تایه تی یش دراوسیکانمان بکهین ، ههر به جار ئه لم
دیاردهیه ئه چه په سئین و دۆش . . . لاشم وایه ههر ئه م ترسو بیم و
لیپرسینه وه شیعی بهش وای له (گوران) کردوو به زۆری خوئی له
چه شنه شیعه دوور راگری و بسله مئته وه ، چونکه زۆر که م ریک نه كه وئى و
زیی تی نه چئى ئه م جوړه شیعرانه - بده گمه ن نه بیج - راستگویی و
ده سرویی و شاعیرایه تی تیدا رهنگ بداته وه ! . .

که چى (گوران) بهرده وام ئه بیت و وهلامی ئه مه شمان بۆ ئه داته وه و
(مهوله وئى) ئه مریش ئه کا به به لگه ، مهوله وئى یش نهك له دهو بیست و
سى و چل چامه دا ، به لکو له یهك چامه و بهس ! بۆ به بهرده وام ئه بس و
ئه لئى :

« ده ستوری گشتی یش ، له م پئنا وهدا - واته شیعی مونسه بات !
م . ز - نه وه یه كه : مونسه بهت ، رهنگه بتوانین هبی بابه تی دلداریی لئى
دهرکه ی ، شیعر ، گه لئى پئیلکه له قولله زی پینه که ی ئه هینئته خواره وه ،
تا ئه یگه به نئته شوئینیک که له گه ل قسه ی ره شوکی سهه زمانى روژانمان
جیاوازی به کی ئه وتۆی نه مئینى ! . . »

به لَیج ، شیعی مونسه بهت نه مه دستوره که به تی . گورانیش
 نایه وی نهو دستوره به سهر شیعی شیعا به پینج و شیعر بکا به
 لافیته و شیعارات و نه م هونه ره به رزه زده دار کات و له نرخی به پینیتسه
 خواره وه و بیکا به قسه ی ره شوکی ریژانه ، چونکه گهر وای بگردایه و
 بیویستایه ، ئیستا دیوانه سهرجه مه که ی هر نه و نه ده بوو ، به لکو ده
 نه ونده ده بوو ، شیعر و جوانی و هونری راسته قینه شی تیدا نوقمه سار !
 هر بویه شه - جاریکی تر ده یلمه وه گوران - به غیری شیعی خودی
 راسته قینه و فراوان - به غیری شیعی دلداری - گوران واته نی - نه بچ ،
 خوی له قهری نه م جوره شیعرانه نه داوه ، له وانیشه - دوور نی به -
 چونکه به سروشت هونه رمنند بووه و ههستی به لیپر سینه وه ی دوره که ی
 خوی کردوه ، نه م ره گزه شیعی به ی له چیژو دنیای خوی
 دوور خستوته وه . . راستیشی کردوه ، چونکه نه و چهند شیعرانه ی که
 بو مونسه به تی و تبج - تالکو ته رای نه بچ ، سهرپاکی له به ره ی قول و
 پاکی گوران وه دوورن ! . به هر حال با همدیس بزاین (گوران) چی ترو
 چ رای تری ماوه بیلج . . نه لَیج :

« نه مه هرچهن له سهریکه وه ، پیاو له شیعی مونسه بات
 بیزار نه کات ، له سهریکی تره وه ، ته رازوویه کی سوولکو خو شبه زی نه داته
 ده ست بو هه لسه نگاندنی نرخی نه ده بیی نه و شاعیرانه ی توانیویانه له
 بواریکی وا که مئاوا ، به مه له وانی ، ته کانپی به رینه وه بدن . . له گهل
 نه وه ش له زور زمانا ، جار جاریک به ره داری وا هه لکه و تووه له باتی
 نه وه ی نرخی (بوژ) ی شیعر ، به مونسه بات نزم کاته وه ، مونسه به تی
 نه ونده هه لبریه ، گه یاندوویه تیه نه و ئاسمانه به رزو جوانه که پریبی
 شیعر نه توانیج تیایا بژی و ماوه بدوزیتسه وه بو په ربازی به شاپه ره
 ره نگینه کانی ! . . له زمانی ئیمه شدا (مه وله وی) شاعیری به ناوبانگی

شیوهی هه ورامی یانه ، یان گشتی تر بلین : شیوهی گوران ، لهوچه شنه
 بهرهدارانیه .. « . به لږ به قهدهوهی گورانی گهوره ، پتوانه بۆ ئهم
 ره گهزه ئهدهبی به دانه نږ ، له پالیشیا ریگا له شاعری بهرهدار ناگری
 گهر بږو بتوانږ بهم ره گهزه ههره قورسه بویری و بتوانږ شتی به شتی
 بکات چونکه گوران زانیویهتی نهک ههر له زمانی ئیمه و ئهدهبی ئیمه دا ، ئهم
 چه شنه شیعره هه به ، به لکو له سه رانهری شیعی کۆن و نوێسی
 جیهانیدا هه به ، به لام کهم کهس پتوی و پراوه و بۆ کهم شاعریش کاره که
 مه یسهر بووه ، مه یسهریش بوو بږ ، ههر بۆ مانندی (مهولهوی) ی
 شاعر بووه و بهس ، ئه گینا گهر شیعی مونسه باتی جیهانی کۆبکریته وه و
 فری بدریته ئوقیانووسی ئه تلله سی به وه پری نه کاته وه ، به لام چش !
 هه مووی ههر مردوونو بږ که لک و له رو له چهره بږ ده نگ و ره نگ په ریون ..
 دانه دانه یان نه بږ ، ئه گینا ئه و هه موو فهرده داخسۆرانهی شیعی
 مونسه بات به غیری ئه و ئوقیانووسه نه بیت ، جیتی له هه چ کویدا
 ناییته وه ! ..

له پاشا گورانی شاعر بائه داته و جو ئه لیت :

« ئهم شاعیره بلیمه تهی کورد - که ره نگه له بهر دووری شوینه زای ،
 باوی شیوهی زمانه کهی له ناوچهی هه لوئیردا که متر ناسرایږ - به شی
 زوری شیعره هونه ری به کانی له دایکی مونسه بات زاون .. گه لږ جار
 مونسه به تی بږ ره نگ و رواله تیش ! . زۆر دوور نه ریون ، مردنی کوری
 کوی خایه کی عه شیره تی جاف ، وه رگرتنی ته سبب حیک به دیاری له لایه ن
 ئاشنایه که وه ، وه رگرتنی نامه به که له هاویری به کی دوور ، چنگکه و تنسی
 شووشه به کی گولاودان .. به لام بۆ تهی وه ستاکارانهی (مهولهوی) ههر گیز
 شتیکی تیا نه تاوه ته وه که ره وا نه بږ له قالبی بږ گهردو ساغی شیعی
 ساغی راسته قینه دا ، دابریژی . به مانای سه ره وه .. بۆ کوری

کوئخاکه‌ی جاف - کوری مه‌مودی یاروه‌یس - شیوه‌نامه‌یه‌کی
 دریزی داناوه ، نه‌گهرچی له نوو به‌رگه‌که‌ی دیوانی چاپکراویا (۱)
 بلاونه‌کراوه‌ته‌وه ، به‌لام هیچ گومانم نی‌یه له هه‌لبه‌سته هه‌لبژارده‌کانی
 نه‌وه ، هه‌روه‌ک له نمونه هه‌ره به‌رزه‌کانی شیوه‌نامه‌یه له سه‌ریاکی
 نه‌ده‌بی کوردی یا .. داخه‌ ناچین له‌م کاته‌دا هه‌لبه‌ستی ناویراو له وزه‌ی
 ده‌سه‌لاتما نی‌یه تا بو ساغکردنه‌وه‌ی قسم بیخمه‌ پیتش چاوی
 خوینده‌وارانی خوشه‌ویست ، به‌ ناچاری نه‌مه‌وی له‌م ریکابه‌وه ، بو
 به‌لگه‌هینانه‌وه بچم ، که زور له یاری (هایبخت - یا نصیب) نه‌چین ،
 له سایه‌ی گیانه به‌رزه‌که‌ی مه‌وله‌وی به‌وه بردنه‌وه تیا یا سه‌دی سه‌د
 کمتر نی‌یه ... » .

هه‌مدیس نه‌یلیمه‌وه ، گورانی ماموستا مه‌رجی بو نه‌م جوره شیمه
 داناوه . یه‌که‌میان بلیمه‌تی و لیها تووی و (بوته‌ی وه‌ستا کارانه) و ،
 دووه‌میان (ره‌وایی) ی نه‌و مونا سه‌به‌ته له‌لای خودی شاعیر و قه‌ناعه‌تی
 شاعیردا ! ...

له‌پاشا (گوران) نه‌لین :

« نیستا نه‌وا هه‌ردوو به‌رگی دیوانه‌که‌ی له به‌رده‌ستمایه ، به
 ریککه‌وتی یووت ، به‌رگیتکم هه‌لگرت به‌رگی دووه‌م ده‌رچوو . هه‌ر به
 هه‌مان ریککه‌وت کنتییم کرده‌وه ، ده‌ستم کرد به‌ چاوگیران بو پارچه‌به‌ک
 که بو مونا سه‌به‌تیک و تراپین ، پاش ره‌رگیرانی نوو لاپه‌ره‌ دیاری بو
 (ضیاء الدین) م دی . با ته‌قه‌لا بده‌ین نه‌م هه‌لبه‌سته وه‌ک نمونه‌به‌ک له
 خه‌رمانی گشتیی مه‌وله‌وی بده‌ینه به‌ر یووناکی تاقیکردنه‌وه ! ...

« (مه‌وله‌وی) پارچه‌ کالایه‌کی ملیچیی ده‌ستوری سه‌رده‌می خۆی
 به‌دیاری نه‌نیری بو ناشنايه‌که که له دیوانی چاپکراوا وه‌کسو وتم
 خوالیخو شبوو ضیاء‌الدینی بیاره نووسراوه ، به‌لام له نوسخه‌به‌کی تری

دهسخته دا دیومه ، زیاتریش ماوهی چهسپینه دلی هه به ، که بۆنیرراو
 ضبیاءالدین نا ، هاوری به کی تهریقته و شیعی قهله ندهر مه شره بی
 مهولهوی بووه . (کاک احمد) ناو له دتی پرسی نزیك هه له بجه
 دانیشتوووه . . . ههرچۆنیک بئ ملبیچیک ئه وه ندهی دهسته سیریک که تان
 یان بلووری مه گهر له ناوهندی دلدارانئ وهک (مه م و خاتو زین) یان
 (فه رهادو شیرین) یان (شه م و دیوانه) دا هاتوچۆی کردیی و ئه مجا
 هه لی بگری و به دلیا بیت ! به وره نگه نیگاری ره نگینی شیعو
 نیلهامی بچنی ! . . .

« بهلام بیروان نیکارخانهی خه یالی مهولهوی به چ ورده هونه ریکی
 شیرین و دلگیر نه م پارچه بلووری به ئه رازینیتته وه و ئه لئ » :

به تیهی کارخانهی ئوسای بهغدایی

دروومان وه تایی نهی ئاشنایی

سفیدتهر جه جهرگ مهینهت گازه کم

نازکتهر جه ناز جای نیازه کم

چون لوتگ مهجنوون بهش وه کولدا

بگیله وه همره پای سارای چولدا

جار جار بهو گشت نه دامه تهوه

بهو قامت وشک پر زامه تهوه

شنۆی هه ناسه ن نه سه ر دیاران

شانۆش چۆن بهیداخ نه سه ر مزاران

واته : ئه وا بهک دانه به تیهی ئایام بۆ ناردی ، دمسکردی هونه ری
 وه ستاکانی بهغدایه ، به تیه بهک که تانوپۆی به تایی خۆشه وستی چنراوه ،
 له په ره ی جهرگ سپیتره که له ناو لافاوی مهینه تا شۆراوه تهوه .
 نازکتره له نازی ئه وکه سه ی که چیگای نیازمه ، وه کوو که و له که ی

مهجنون بیده به شانتا . به دهشتو هدرده کانا سهری بۆ هه لکزه .
به و گشت باری دهر دو به شیمانی بهوه که هه به به ئیسکی ره قوته قی
بالا به مرزه که ته وه بگه ری و جار جار هه ناسه ی ساردی بۆ هه لکیشه با پیره
به تیه ، به دم باو هه ناسه وه بشه کیتته وه ، وه که ئه و به یداخانه که به با له
به مرزه کانه وه له سهر قسن و گورستانی مردوو هه کان ئه شه کیتته وه .

هه ندی له وشه قورسه کان :

به تیه : عه با .

ئوسا : وه ستا .

تا : تال .

نه ی : ده زوو .

جای نیاز : جیتکای ئیحتیاج .

لۆنگ : تاکه جلی سهرشانی فه قیر .

بده وش : بیده م .

بگیتلوو : بگه رییم .

شانوش : بیلهر ئینیتته وه .

« ئه مه مه زمونی هه لبه ست به به خشان پاش سووکه

ده ستکاری به کی زۆر که م له لایه ن خۆمه وه » (۲) .

« پارچه به تیه له کونجی دوو کلنی په ست و ته نگی بازار گانه وه ، له ناو

هه وای خنکاو و تاریکی ژیر گومه زی ناو بازاره وه به نووکی قه لسه ی

مه ولهوی گه یشته ناوه راستی گومه زه شین و روونا که هه ی ئاسمانی

ژووور سه لای (۳) ده شتوده ر ، گه یشته به ر جو میکی و (۴) تیره شیعرو تیره

خه یال که بی ئه وه ی هه ست به په لکیشانی راسته و خۆی مه ولهوی بکه ی ن ،

خۆمان نه بینین یا له و یال شوین دێوانه ی هه رده گیتلی پریس که و تووین ،

هه روه کوو منال به دم نه شه ی جوانی به هاره وه ، میرگا و میرگ دووی

فره فری باله سپی به کانی په پوولهی گهړوکه نه که وی . . . دواپی نه بینین :
 مهولهوی به بهک دوو سه رته شوئی هونهر ، به ژنوبالایه کی بو دیوانه ی
 هاوړتی تاشیوه که نه وهنده شاعرانه وړووناک و دیاری به ، نه دیوانه
 هرگیز به ئیسقانه ره قوته کهه ی خو به وهی دیوه ، نه ئیمهش له پیش
 خوتندنه وهی مهوله ویدا ، به قامیشی ئالایی سهر گورستان و قسنه کانه وه
 هه ستمان پین کردبوو ، که له کوردستانا زوړتر چیگا یان یالیکي به رزه ،
 یان گردیکی سهوز له نزیک ئاوه دانی یه وه . . ئهو په یام و راسپیری بهش ،
 ئیمه له هونهری شیعیری رووت ، نهک شیعیری ئامانچو ئایدیال ،
 چاوه دیوانی نه کهین ، له وهرگرتن و پر به دل چه شتنی ئهم ههسته جوانه
 به ولاره نی به ، که مهولهوی ته نانهت له شیعیری مونسه باتیسا وا به
 زالی و به وه ستاکاری پیمان نه که یه نیی .

چهند سهرنجیک :

۱- (گوران) ی شاعر له سهرووی نه وانه وهیبه که بو به که مچار
 توانیویه تی چیژ له شیعیری مهولهوی وهرگرتیت و ، له هه مان کاتیشا
 بیخ به هه وینی چاوو کامیرای شیعیره کانی و پیش زورکه سیش
 بکه وی له ته قه لاه هه ولی شیکردنه وهی شیعیره کانی ئهم شاعیره
 ناسکه دا .

۲ - ئهم شیعیره شیکراوهی ئیره ماموستا مه لاکه ریمی بیاره یی - خوا
 بیپاریزی - شهرحی نه کردووه . له وانه یشه بویه گوران بو
 شیکردنه وه کهه ی خو ی وهری گرتی (ه) .

۳ - گوران نه لئ : شیوه نامه کهه ی کوری مه محمودی یاروهیسی کوپخای
 جافان له هه ردوو بهرگه کهه ی دیوانی چاپکراوا نی به و
 بلاونه کراوه ته وه . . بویه سهرو سوړاغی ئهمهش نه که ویتته نه ستوی
 مهولهوی دؤست و مهولهوی ناسان .

۴ - گوران لهو باوه رهدایه نهم پارچه شیعره شیکراوهی ئیره بو شیخ ضیاءالدینی بیاره نهوتراوه ، به لکو بو کاک نهحمده وتراوه که دۆستیکی نزیکی خوی بووه . نهم کاک نهحمدهش ههر ههمان کاک نهحمده که مهولهوی له زۆر شوینی دیوانه که یا بیایا هه گداوه وهک له لاپه ره (۱۰۵) دا که نه لئین :

**بریا وه بالای کالای ره ئیسی
(رجال الفیب) ه نهحمده پرسی**

ههر نهم کاک نهحمدهش ههر نهو که سه به که له گهل مهولهوی ژوانه شیعریان هه بووه ، له وانه یش وهک له چامهی لاواندنه وهی شیخ عبدالصمدی خه لکی خانه گای لای پاوه ، که مهولهوی به پونهی مهرگیه وه وتوو به تی و گوا به نهم شیخه چوه بو کرماشان تا تهره کی ژنه پنهان بکری ، له ریکادا مار پیوهی نه داو نه مرئ ، مهولهوی یش پارچه شیعیکی به جگار به نرخ پی هه نه لئین که سه ره تاکه ی له دیوانه که ی و له لاپه ره کانی ۱۱۴ تا ۱۱۸ دا بلاو کراوه ته وه نه لئین :

پای شادیم دیسان ماران گهسته وه

نه بیاله ی چه م ژار تو بهسته وه

سه نه م په رست نیم ، سه مه د ناسه نان

دووی کووره ی دهروون شیوه ن راسه نان

واته : که وا بو مهرگی شیخ عبدالصمد په ریشان و دلکرانم ، بته رست نیم ، بو شیوه ی نهو ناره حهت بم ، به لکو خواناسم و نه زانم مهرگی شیخ زبانی گه یاندوه به سوودی گشتی ، بویه وا خه فه تبارم و دوو که لی کووره ی دهروونم و شیوه نی به سوۆزم راسته و له خۆرای نی به له کو تایشا نه لئین :

رجام همن فهردا نمو گه رده لوولدا

بویه ری نه ژیر سای نهو ره سوولدا

واته : تکام وایه له گهرده لـوولی رۆژی مهحشـهرا نهو
فروستاده که تی تر که حهزره تی پیغه مبهره به فریات بکاتو له ژیر سیبهری
نهو دا تپهری .

کاتی که مهولهوی شیعه که بۆ نهحمه د پریمی نه خوینتته وه نهویش
دهسبجی نه تاقه شیعه نه لئی :

نه نه ، نهو ماره هه مار غار بی

بهی پابوسی پاش وه ئیتیزار بی

واته : نهخیر وانی به که تۆ وتوته ، نهو ماره ماری سهر گنج
نهبوه ، ماره که ی نهشکهوتی (نهوور) بووه که هاتوو بۆ زیاره تی پیغه مبهرو
دای به قاجی حهزره تی نهبوو به کردهوه ، لیره شدا هاتبووه زیاره تی شیخ
عبدالصمدو قاجی ماچ کرد !

هه ر بۆیه شهو منیش له گهل سهرنج و بۆچونه که ی ماموستا
گۆراندام که نه م پارچه به بۆ نهحمه د پریمی به نهک به کیتی تر .

۵ - پارچه شیعه شیکراوه که ی له مه ر گۆرانو هه روا نه م پارچه
شیعرانه ی دوای له ناواخنی وتاره که ی گۆراندا نه بوون ، من هاتم و
بۆ زیاتر دره و شانوه ی چوارچیوه ی وتاره که ، شیعه کانم له دیوانه
چاپکراوه که دا دۆزی به وه و خستمه نیو وتاره که ی گۆرانوه .

۶ - نه م کورته وتاره ی ماموستا گۆران له ژماره (۷) ی سالی به که می
ریککه وتی رۆژی شه ممه ی کانونی دووه می سالی ۱۹۵۱ ی
رۆژنامه ی ههولیر ، هه روا له ژماره (۸) ی ریککه وتی شه ممه ی
(۳) ی شوباتی هه مان سال و هه مان رۆژنامه ی ئینجا له ژماره
(۱۰) ی رۆژی شه ممه ی (۱۷) ی شوباتی هه مان رۆژنامه و هه مان
سال به زمانیکی سوارو به تی و ره وان و به ههستیکی مهولهوی یانهو

جوانی په رستانه و له زیر سهرباسی (مهولهوی و شیمری
مونسه بهت) دا بلاو کردوه تهوه (۶) .

همدیس دیمه وه و ده لیم :

گوران ده لیم : « نه و په یام و راسپیری بهش ، نیمه له هونهری
(شیمری رووت نهك شیمری نامانچو نایدیال) چاوه پروانی نه کهین له
وهرگرتن و پر بهدل چه شتنی نه م ههسته جوانه بهولاره نی به ، که
مهولهوی ، ته نانهت له شیمری مونسه باتیشا ، وا به زالی و به وه ستاکاری
پیمان نه که به نیچ . »

نریکه ی چل سال بهر نه نیستا (گوران) ی نایدیولوچی ، به شان و
بالی شیمری رووت (الشعر الخالص) دا هه لئه لئو ، وه که هندی
زاله تره کیوی نه مرو قیزو بیژ له م جوړه شیمره و رهی ناکاته وه و ، خو
گر به م بوچوونه ی گورانی نه مرو لیکدانه وه ی وردی نه مرو شمان بیت ،
نهوا ۹۰٪ ی شیمری نه مرو کلاسیکیان هه ر به (شیمری رووت)
ناوزه د نه کریت و نیستیتیکیای نیبداع شوینی شایانی خو ی له کاروانی
دانه برای داهینانی نویخوازانهی شیمردا هه ر هه یه و هه ریش نه ی و
به رده وام . نه وان که سانه ییش که شیمر به هه زار کورت و به نده وه
نه به ستنه وه ، جگه له که فه ژيله دوورین نه بیچ هیچی تریان بو نامینیتته وه .

(۱) مه بهستی گوران چاپه که ی پره میترده که به شیوه ی نه سل و
روحو له دوو بهرگدا بلاوی کردوه تهوه - م.م.ک .

(۲) بوته وه ی نه وه که به کیک پاش به راورد کردنی نه م معناییدانه وه ی
گوران له گه ل تیگستی پارچه شیمره که ی مهولهوی له چاپه که ی دیوانه که دا
که باوکم به چاپی گه یاندووه هه ست به یه که نه که وتنی تیگست و معنا
یکا ، نه بیچ بلیم منیش له کاتی ناماده کردنی نه م کتیبه دا بو چاپ ، له
سره تادا وامزاتی مه حمود زامدار خو به تی خراب معنای شیمره کانی

لیکداوه تهوه ، له بهرتهوه هاتم معنای راستی شیعره کانم به گویره ی
 تیکسته که ی لای باو کم نووسی به ووه له جیتی معنای لیدانه وه که ی ناو
 وتاره که ی زامدارم دانا . پاشان له دوو سنی شوینی تری ده سنووسه که ی
 زامدار که وتمه گومانه وه چونکه به جوړیکې نووسی به ووه له گهل نه وه
 نه نه گونجا که گوران مه بهستی بووه بیتلی و ، به تایبه تی له ویدا که گوران
 لای وایه مه وله وی نامه شیعی « به تیه ی کارخانه ی نوسای به غدایی » ی
 بو ته حمده پرسی نووسیوه ، که زامدار له وتاره که ی خویدا به م جوړه ی
 نووسیوه ته ووه : « . . که بو نیر او ضیاء الدینه ، که هاوړی به کی . . .
 تاد » و ، نه مه یس پیچه وانه ی فسه و مه به سته که ی گوران ه . ناچار
 گه رانه وه سر ژماره ۳۱ ی تشرینی دوومه ی ۱۹۷۵ ی گوژاری (به بیان)
 که نه حمده غه فووری ره حمه تی نه م وتاره ی گورانی له ژماره کانی
 ۷ و ۸ و ۱۰ ی رۆژنامه ی (هه لیتیر) وه وه رگرتووه له ویدا
 بلاوی کردو ته وه ، پاش نه وه ی هه رتو کمان به جووته هه له ی چاپ و وشه
 نه خویندراوه کانیمان ساغ کرده وه . به داخه وه له ویدا تیکستی پارچه
 شیعره که نه بو ، به لام نه وه هه لانه ی که وتبوونه وتاره که ی زامداره وه له وی
 نه بوون و وتاره که به جوړی بوو هیچ ره خنه ی نه به ته سر . له بهرتهوه
 جیاوازی به کانی ناو وتاره که ی گورانم له نیوان وتاره که ی زامدارو
 بلاو کراوه که ی (به بیان) دا به گویره ی بلاو کراوه که ی (به بیان)
 راست کرده وه . معنای لیدانه وه که ی له مه ی خومی پارچه شیعره که ی
 مه وله وی یشم لایردو معنای لیدانه وه که ی گورانم که زامدار وه ی گرتووه
 خسته وه جیتی خوی و ، بو گه یشتن به ویش که گوران معنای شیعره که ی
 مه وله وی به هه له لیدانه وه ته وه گه رانه وه سر فو تو کوپی ده سنووسیتی
 دیوانی مه وله وی که له ۱۳۰۴ ی کوچی [۱۸۸۶ - ۱۸۸۷ ی زایینی] دا
 نووسراوه ته وه که نه کاته چوار سال پاش کوچی دوابی مه وله وی ، نه بینم
 له ویدا وه که نه تیکسته به که له بهرتهوستی گوراندا بووه و معنای
 شیعره کانی به گویره ی لیکداوه ته وه . له بهرتهوه جیاوازی شیعره کانیشم
 که زامدار له رووی چاپه که ی باو کم نووسی به ووه ، به گویره ی نه وه
 ده سنووسه لیدانه وه که ی گوران بگونجی و ،
 لایشم وایه تیکستی راست نه مه به نه که نه وه ی چاپه که ی باو کم - م . م . ک .

(۳) له وتاره کهی زامدارو له بلاوکراوهی دووبارهی گۆقاری
(بهیان) یشدا هه ر و نووسراوه . لام وایه راسته کهی « ژوورسه ری » یخ .
[پروانه ره : گۆقاری بهیان ، ژماره ۳۱ ی تشرینی دووه می ۱۹۷۵ ، ل ۳] .
به داخه وه ژماره کانی رۆژنامه ی (هه ولیر) م له بهر ده ستا نه بوو - م.م.ک .

(۴) له ده سنووسه کهی زامدارا و نووسراوه . له گۆقاری
(بهیان) دا نووسراوه « بهر چه میکی وا » . رهنگه ئه مه راست کرد نه وه ی
من و ئه حمه د غه فوو ریخ ، هه ر چه ئه یخ ئیستا تی ناگه م و ناچه به دلما -
م.م.ک .

(۵) گۆران ، ئه م وتاره ی له ۱۹۵۱ دا بلاو کرد وه ته وه ، له کاتی کا
که (دیوانی مه وله وی) به که ی باو کم له ۱۹۶۱ دا له چاپ درا وه
ئاماده کرد نی شی له ۱۹۵۷ و ۱۹۵۸ دا بوه - م.م.ک .

(۶) نه بوو زامدار ئه م سه رنجانه ی بکردایه به په راویز بو
وتاره که ی - م.م.ک .